

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIVENDRES 1.er D' OCTUBRE DE 1880

460

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er — SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—El Santo Angel Custodio y Sant Remigio.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora dels Angels.

SUSCRIPCIÓ

per' alsar un monument en Tortellá.
(Máxim, 4 rals. Mínim, 1 quarto.)

Suma anterior . . .	76 rs.	87 cénts.
Junta del Centre Catalana Proxensalench . . .	4	
Total. . .	80 »	87 »

PRIMER CONGRES CATALANISTA.

Sexta llista dels individuos inscrits des de l' dia 29 fins avuy com à membres, pera pendre part en lo citat Congrés.

Senyors D. Martí Elias y Dou.—Salvador Véntosa y Marqués.—Santiago Rossinyol.—M. Blanch y Sisó.—Joan Montserrat y Archs.—Pere Monegal.—Joseph Pi y Solanas.—Pere Clapés y Trabal.—Vicens Bosch.—Joan Anton Sorribas.—Albert Robaiti.—Manel Durán y Pagés.—Joaquim Fábregas y Gelabert.—Frederich Benassat Folch.—Francisco Armengol y Tarrida.—Pau Armengol y Cassany.—Anton Oliver y Casas.—Miquel Argemí.—Joseph Brunet.—Frederich Alsina.—Joan Bautista Martí.—Miquel Vilà.—Joseph Teixidó.—Julia Martí.—Anton Morera.—Joseph Vilaseca y Casanovas.—Francisco José.—R. Ambrós Ortiz.—Marsal Ambrós Ortiz.—Joan Auter.—Serafí Amenedo.—Ramon Nonat Comas y Pitxot.—Manel Giralt Vila.—Damià Matheu y Bisa.—Anton Torras y Germá.—Miquel Matheu y Bisa.—Pere Renom Riera.—(Badalona).—Pere Clapés (id.)—Pere Vinyas Renom (id.) Joseph Costa y Garriga (id.)—Vicens Bosch y Grau (id.)—Francesch Feliu y Vegués (id.)—Carlés Parés y Marsans. (id.)—Francesch Casanovas (id.)—Salvador Banús (id.)—Francesch Vinyas y Renom (id.)—Martí Botej (id.)—Joseph Alvarez (id.)—Jaume Guardiola Roig.—Albert de Quintana (Torroella de Montgrí).—Marcelí Casajuana (Sant Martí de Provensals)—Ignaci Servat y Fitor.—(id.)—Joaquim Quatre-casas (id.)—Jaume Ros Bosch (id.)—Salvador Cots (id.)—Joan Serra Sulé (id.)—Joaquim Rivera Quadrench (id.)—Pere Falqués (id.)—Hermenegildo Palahí (id.)—Pere Martí Rivera (id.)—Joseph Serra Sulé (id.)—Agustí Durán (id.)—Carles Trullás Laserna (id.)—Jaume Patau (id.)—Emili Trullás Feliu (id.)—Francisco Calvet (id.)—Francisco Escriví (id.)—Joan Forn (id.)—Anton Mon (id.)—Dominico Cantí (id.)—Ramon Durán (id.)—Miquel

Casals (id.)—Andreu Framis (id.)—Tomás Casals (id.)—Joan Plà Vila (id.)—Emili Gifreda (id.)—Bernard Muntadas (id.)—Sebastià Mun (id.)—Frederich Rusca (id.)—Bernard Sunyol (id.)—Salvador Pujol Fortuny (id.)—Melció Graupera (id.)—Joseph Puig Llopis (id.)—Pere Serra Sellares (id.)—Félix Graupera y Corominas (id.)—Joan Forn y B. (id.)—Joseph Font (id.)—Sebastià Presas y Vinader (id.)—Antoni Ferrerons.—Isidro Salíx.—Hermenegildo Porxas.—Lluís Maria Soler.—Agustí Carreras.—Joseph Cot.—Joan Echevarria.—Fernando Agulló.

(Seguirá.)

Barcelona 30 de Setembre de 1880.

Notas.—Lo darrer inscrit en aquesta llista es en la general lo número 505, que es lo total d' inscrits fins avuy.

Los senyors que componen la anterior llista han sigut presents per lo DIARI CATALÀ, La Renaixensa, La Ilustració Catalana, Associació d' excursions científicas, Associació d' excursions Catalana, Centre Catalanista Provensalench y alguns d' ells presents al DIARI CATALÀ; per la redacció de L' Esparve de Badalona.

Espectacles.

PÚBLICHES.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per avuy, nou d' abono.—Primera de «Dia de Moda».—La lindíssima pessa en un acte, Una Tazza de Thé.—La extraordinariament aplaudida comèdia en 4 actes, de Albert Delpit, Il Figlio di Coralia.—Entrada una pesseta.—A las 8.

Nota.—Demá, primera representació de La dama de las Camelias.—Se despatxa en contaduría.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció extraordinaria pera avuy, á benefici de la Casa de lactancia, Il Barbiere di Siviglia per la senyora Donadio.—A dos quarts de nou.—A 7'99 rals.—Quint pis, 6 rals.—Lo diu-menje, última funció Dinorah.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes.—Funció pera avuy.—Estreno del drama en 4 actes, Fiarse del porvenir y la pessa, Salvarse en una tabla.—Entrada á localitats 3 rals; idem al segon pis, 2.—A las 8 en punt.

Lo dimars proxim se estrenará la comèdia catalana en 3 actes, de don Joseph Feliu y Codina, La bolva d' or.—S' admeten encàrrechs en contaduría.

TEATRO TIVOLI.—Avuy, á dos quarts de nou, la preciosa ópera espanyola, en la que tan se distingeix la senyora Alba, Campanone.—Lo

aplaudit ball, Il giardino del l' Amore.—Entra 2 rals.

BON RETIRO.—Companyia de sarsuela del senyor Prats.—Avuy á un quart de nou, la sarsuela bufa en 3 actes, Robinson.—Entrada un ral y mitx.—No 's donan salidas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plaça de Catalunya.—Avuy á un quart de nou.—Funció en la que hi penderán part los célebres germans Dare y los bassons Kulper, finalisant ab la preciosa pantomima, La lámpara maravillosa, desempenyada per cent vint noys de abdós sexos.—Entrada 3 rals.

Nota.—Se prepara una gran funció cómica pera benefici dels clowns Pierantoní y Cayetá.

MUSEO MECÁNICH.—Plaça de Catalunya.—Exposició permanent del millor museo en miniatura de Fransa.

PARTICULARS

SOCIETAT MORATIN.—Durant la tempora da d' hivern aquesta Societat donarà funcions tots los días festius en lo Teatro de Jovellanos. La primera funció tindrà lloc lo dia 3 d' Octubre ab la preciosissima comèdia, La Mariposa. Contina obert l' abono: Titol de soci ab tres invitacions, 6 rals.—Despatx, tots los días de 8 á 10 de la nit.

Nota.—La Junta de dita societat tindrà á be en obsequiar á las senyoretas ab un ramillet de flors al objecte d' inauguració.

NOVA MERCE.—Embelatjardí de la plasa de Catalunya.—Lo dissapte á dos quarts d' onze de la nit fins á la matinada. últim ball qual productes cuberts 'ls gastos se destinarán á un objecte benèfich; la lluminació, gran orquesta, salts d' ayqua y esplendidés lo mateix que l' gran ball de gala.—Titol de caballer ab dues targetas de senyora, 8 rals.

Nota.—Se despatxan 'ls titols en la sombreria de Ibrán, Rambla de Sant Joseph; pastelería de Bosch, carrer de Petrixol, 14, primer; sombrereria de Rent, Tres Llits, y en lo mateix local y en la sombrereria de Antonés, carrer del Hospital.

Reclams

L' ÁGUILA

Gran basar de robes fetas y àmida.—Quasi ja acabat lo

inmens surtit que 's prepara pera la pròxima temporada d' ivern, tant pera sas casas de Madrid, Cádis y Sevilla com per aquesta Gran casa de confecció, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establecimiento fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robes fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranjier.

Plaça Real, 13. — Los preus moderats.

METALL

BLANCH Garantit. Rich y abundan assortit en tota classe d'objectes per us domèstich. fondas y catès. — Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Passatje de Bacardí.

LA EMPERATRIZ

3 E SCUDILLERS **B**LANCHS **3.**

SÍFILIS

venéreo, brians y humors frets: Curació segura per un metje especialista; Carrer de Sant Pau, número 30, pis segon, primera porta; de 1 a 3 y de franch de 6 a 7 tarda.

COLEGI

DE SANT ILDEFONS
Copons, 7, Barcelona.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especiales.—Idiomas.—Professorat numeros y escollit.

Espacis é higienich local. Métodos especials d'ensenyansa.

HERPES

sarna, escrófulas y demés humors, aixis interns com externs. No descuidar que'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l'únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d'haber existit.—Vejis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

Aprenent camiser. Se'n necessita un. Donarán rahó, carrer de l'Aglá, número 5, pis primer.

GRANATE

montat fi, enor. Gran baratura en arrecadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de Bacardí.

RELLOTJES

Nou y variat assortit en remontoirs de sde 2 duros un. En nikel màquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de Bacardí.

Hospital, 6, 2. Estant de regres tal quedan obertas novament aqueixas oficinas del Crédit Personal. Horas de despatx: dematí de 10 a 1 y per la tarde de 5 a 7.

Champagne á copas Desde avuy començarà a servir-se en la Botilleria americana carrer d' Aviñó, número 13 (devant lo bosc), per mitx d'un procediment nou en aquesta capital.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocar-se. Llibreteria, 13.

CURACIO

radical de las enfermetats de la dona y dels noys; ab tota seguritat, y sens operació, las llúpias, las hernias, (trencats).—Horas de visita de 11 a 1.—Farmàcia de Nossa Senyora del Remey, carrer Tallers, 44.—Consulta de franch.

50

TAPINERIA

50

LA LUCIA

FÀBRICA DE COTILLAS

FORASTERS

Avans de regressar als vostres pobles visiteu lo **PASSATJE DE LAS COLUMNAS**

ahont hi trobareu un gran assortit de joguines per acontentar als nens que 'us esperan.

Plassa del Angel, 4 y 5, cantonada á la Boria.

Joaquim Ortiz

L'únich mestre que ab 8 llissons ensenya de ballar pera sortir d'un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

GANGA veigis l'anúnci.

VENÉREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estréniments; el venéreo, en sí, en totes las seves formes, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

AVIS

ALS SENYORS PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y variat assortit desde l' preu de 2 rals pessa en endavant.—Se reben encárrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

Secció d'economia

DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Públiquem los preus en los números dels dijous y diumenges).

Pescaterías. — **Mercat del dematí.** — Assortit de llus que 's venia de 4 rals y mitx á 5 la terna; lluernas y congra també á 5; llagosta á 3; tunyina á 22 quartos; castanyola á 20; bogà y saïte á 18; sardina á 14 y sardineta y pops á 10.

Mercat de la tarda. — Las mateixas menas de peix que 'l dematí y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

FIRAS Y FESTAS

Colocació dels retratos de Claris y Balmes. — Ahir á la hora anunciada tingué lloch en lo Saló de Cent, la ceremonia pera la colocació dels retratos de Claris y Balmes, en la galería de catalans ilustres.

Lo Saló de Cent estava rica y artísticamente adornat, com aixis mateix la galería gòtica y las escalinatas que á ella conduheixen. Consistia l'adorno en arbustos y paneras de esquisitas flors posades sobre pedestals cuberts de fullatje.

La presidencia estaba ocupada per lo

Arcalde D. Enrich de Durán, qui tenia á sa dreta lo representant de l'autoritat militar Sr. Alarcon y á la esquerra lo canonge Ribas de l'eclesiástica. En l'esquerra hi havian algunes altres persones (pocas), entre les quals hi vejerem los regidors Srs. Fontrodona, Peracaula y Martorell.

Un cop oberta la sessió, que amenisà la banda municipal, lo secretari senyor Farriols doná lectura dels acorts referents á la colocació de dits retratos, seguit després un discurs pronunciat per lo senyor Durán, en lo que feu gala de son amor per Catalunya y tot lo que á ella's refereix. Descubert lo retrato del eminent patrici Claris, s'aixecà lo escriptor catalanista Sr. Coroleu, qui llegí un eruditíssim treball històrich, referent al gran diputat català, treball que aviat podrém apreciar mes be, puig se publicarà en una de nostres millors revistas. Ab una prolongada salva d' aplausos terminà lo senyor Coroleu, passant acte seguit, lo citat senyor Durán, á descubrir lo retrato del filosof Balmes, de qual biografia ne estava encarregat lo senyor Collell, director de la *Veu del Montserrat*.

Ab l'imparcialitat de que sempre hem blassonat, tenim de dir que 'l treball llegit per lo senyor Collell es notable, tan per las apreciacions com per lo estil é imatges poéticas que conté, mes si que també diré, ab la mateixa imparcialitat, que lo director del periódich de Vich no ha tingut mai present la conducta del periodista Balmes, que ell tant va ensalsar y que hauria de esser seguida molt mes per ell que per los que no segueixen son sacerdotzi.

Digué en Collell que 'l eminent filosof, era un polemista respectuós sempre y atent ab sos adversaris, de manera que en sa brillant campanya periodística no's conquistá mai cap antipatía.

Tinga sempre present lo citat senyor las raïllas que ha escrit en aquest treball y de segur desterrará de sa publicació lo enfilay de insults de que 's compon cada article firmat J. C., y las paraules mal sonants que casi sempre 'ls forman. Segueixi punt per punt las apreciacions espostas en son treball d'ahir y pot estar segur que 'ls catalanistas n'hi sentirán grat y no s'exposará al desprecí de la gent tolerant.

Terminà la sessió á las sis tocadas.

Assistí al acte una lluhida y numerosa concurrencia.

No parlém dels retratos deguts als artistas Srs. Borrell y Reynés porque ni lo lloch ni la llum era aproposit per appreliarios degudament.

Gran castell de focs artificial. — La Junta dels Notables anuncia per ahir, á dos quarts de nou de la nit, que 's dispararia un gran castell de focs artificials.

Atreia per tan inmodest y pompós reclam, se va trasladar á la Plassa de Tetuán (lloch ahont s'habia de disparar lo gran castell) y á la Gran via y Passeig de Sant Joan, una gentada immensa.

Moments després de l' hora anunciada començà 'l disparo del castell que fou regular á ratos, brillant alguns moments y pobrissim al final. En los focs s'endevinava la ma de un bon pirotécnich, pero també un se recordaba d'alló que diuen los castellans: *poco dinero poco sermon*

Lo públich se retirá frett, encara que uns quants varen aplaudir y uns altres quants varen xiular.

Lo castell acabá ab un gran petardo. No sabem si era una alegoría del que la Junta dels Notables ha donat á Barcelona.

Las regatas.—Ahir á las cuatro de la tarde se verificaren en nostre port las regatas qu' oportunamente s' habian anunciad.

Lo trajecte qu' habian de recorre las barcas qu' entraren en concurs, era de la porta de la Pau á la punta del Moll, dant la volta per tornar á son punt de partida. Se disputaren lo premi de la primera regata tres bols dels barcos de guerra, dos de sis remes y un de vuit, resultant vencedor un dels de sis remes.

En la segona regata hi pregueren part tres bots tripulats per joves aficionats: la *Chispa*, la *Saeta* y l'*Anguila*,—emportantsen lo premi lo primer dels citats.

Després se verificaren las regatas de gusis y altres barcos, finalisant ab una en què hi pregueren part set ó vuit dels aparatós anomenats *patins*.

La concurrencia que hi assistí fou bastante numerosa, veyentse en lo port algunas llanxas d' espectadors.

Funció benéfica.—Aquest vespre s' verificará en lo teatro del Liceo, una funció benéfica en la que hi pendran part desinteressadament la «diva» Bianca Donadio, l' tenor Piazza, lo barítono Ciapini, lo baix Meroles y l' caricato Marchisio.

Despedida.—La senyora Donadio s' despedirá dels barcelonins, lo próximo diumenge, en que s' tornará á cantar l' òpera *Dinorah*.

Pago á las classes Passivas.—Avuy se obra en aquesta Administració Económica lo pago de la mensualitat á las classes passivas, efectuantse per l' órde següent:

Day 1.—Cessants y jubilats de tots los ministeris.

» 2.—Pensions remuneratorias y regulars exclaustrats.

» 4.—Monte-Pio militar.

» 5.—Monte-Pio civil.

» 6.—Retrats de guerra y marina.

» 7.—Creus pensionadas.

Y dias 8, 9, 11 y 12 indistintament totes las classes.

Certámen de la societat «Julian Romea».—Demá dissapte á dos quarts de nou del vespre s' verificará, en lo gran teatro del Liceo, la solemne distribució de premis als poetes y músichs que 'ls han obtingut en lo Certámen de la societat *Julian Romea*.

Aument de passatje.—Desde avans d' ahir tarde, lo passatje en lo tran-via de Circunvalació costa sis quartos, sens distinció de trajecte, es á dir que lo mateix val de la Universitat á la plassa de Catalunya, que del comensament al final de la via.

Nos sembla que l' Empresa no entent pas prou be sos interessos, cosa que sentim perque voldriam que tots los tranvias anessin ben bé.

Incendi sofocat.—Ahir hi hagué un amago de incendi en l' embelat de la Barceloneta, lo qual fou sofocat al mo-

ment per varios paisans y dependents de la autoritat. L' autor del incendi no s' trová.

Nova associació Catalanista.—Un dels dias de la setmana passada se constituhí en Valls una nova associació catalanista, que com á eco de la mateixa acordá publicar un periódich també en catalá titulat *La Patria Catalana*. Lo primer acort de aquesta nova societat fou lo de adherirse colectiva y particularment, cada un dels socis á lo Congrés Catalanista que en lo próxim Octubre se reunirá aquí.

Fou elegit president de la mateixa, per unanimitat, nostre amich en Ramon Roca Sans.

Saludem coralment á la naixent Associació, á la qual desitjem tota mena de prosperitats.

Aclaració.—Lo premi ofert per don Frederich Ricart pe l' Certámen que celebrarà l' *Centre Catalanista provençalenc*, consisteix en un objecte artistich ab los atributs de l' industria, y no en una estatua de bronce com se digué per equivocació.

Premi.—L' *Associació de Cassa y Pesca* ha ofert al *Centre Catalanista provençalenc* á més del album de la *Ilustració venatoria*, d' un diploma, que será adjudicat al autor de la millor *Cansó del casador*.

Bianca Donadio.—Lo jove dibuixant don Frederich Prieto, ha publicat un ben acabat retrato litogràfic, de la reputada artista senyoreta Bianca Donadio, l' qual se recomana per son exacte parescut, del qual n' ha fet un tiratje especial de pochs exemplars pera la mencionada artista y la prempsa.

Felicitém al senyor Prieto per son treball.

Mala nova en la Bona-Nova.—Aixó li va succehir ahir á quarts de cinc de la matinada, al amo d' un blanqueig-dipòsit de filassas, en lo carrer de La Aprestadora, terme del Hospital del Llobregat, poch després d' haver emprés la via en pau cap á la Bona-Nova, puig se li declará foch en lo citat dipòsit.

Hi acudiren las autoritats del Hospital del Llobregat y xeringa del Ajuntament y gracias á la acertada direcció y á la bona voluntat dels vehins, especialment dels treballadors de la fàbrica del senyor Pareto, qui prestá tota mena de auxilis, lo foch, que en pochs moments destruhí tot l' edifici y mobles, pogué evitarse que s' propagés á las casas del costat, una de las quals ha sufert una mica.

Mal recort de la Bona-Nova per haverhi rebut una de dolenta.

La lley del embut.—L' ajuntament d' un poble important del Llobregat, diguemul del celeberrim comte de Toreno, que concedia las càtedras als que ocupaban los darrers llochs en las ternas, sembla que per cubrir la vacant de la seva gislació vigent, no obehint á mes lley que á son capritxo.

Hem rebut una atenta carta en que se 'ns entera de tot lo ocorregut en lo seno d' aquell municipi, y prenen datos de la mateixa, nos permetérém fer algunas preguntas que esperém veure contestadas per l' ajuntament del poble aludit, encara que no mes siga per decoro... municipal.

Es cert que 'l citat ajuntament, en sesió del dia 19 del mes actual, decidí donar la plassa vacant, ab carácter interí, á un subjecte patrocinat per l' arcalde, sense examinar sisquera las set instancias presentadas per altres aspirants, dihent que no n' hi havia necessitat perque la plassa ja estava compromesa?

Es cert que sols s' está esperant resoldre certas diferencias qu' han surgit en lo seno del consell municipal, per donar en propietat lo que ara s' ha donat ab carácter interí?

Es vritat que 'ls únichs mérits que s' han fet valer com á recomanació del aspirant favorescut, son lo perteneixe aquest á la Joventut Católica y haber sigut redactor del *Correo Catalán*?

Es cert que s' ha negat la devolució dels originals accompanyants, als aspirants deshauciats que s' han presentat á reclamarlos?

Tot aixó, y alguna cosa mes, se 'ns diu en la carta que tenim á la vista. Si l' ajuntament de qui s' tracta sab y pot, que 's defensi d' aquestas acusacions.

Lo «champagne» á copas.—Desde ara qui tingui ganas de beure *champagne* ja no haurá d' ensetar una ampolla, lo qual li haurá privat moltas vegadas de donar-se aquest gust.

La «Botillería Americana», del carrer del Avinyó, ofereix desde avuy al públic aquell vi espumós servit á copas. Es una novetat, que no duptém que obtindrà bons resultats.

Representació del «Hamleto».—Lo dimars vinent se posará en escena, en lo teatro Principal, la célebre tragedia de Shakespeare, *Hamleto*, en la que fará 'l protagonista 'l senyor Ceresa, artista de recomenables qualitats.

Encara que 'l trágich Rossi deixá en la nostra ciutat un recort del *Hamleto* que no olvidarán fácilment los aficionats á la tragedia, celebrém l' acertada elecció del senyor Ceresa pera la ni de son benefici y li desitxém molts llauers.

Peregrinació de francesos.—Llegim en lo *Diario de Barcelona*, que 'l dia 18 del mes que avuy comensa anirá á Montserrat una peregrinació de francesos, presidida pe 'ls bisbes de Perpinyá y d' Angers.

¿Qué hi deurán dir á tot aixó los de Lourdes?

Noticia de pésam.—Ahir va espirar, víctima d' una febra tifóidea, la senyora donya Mercé Mola de Marqués, filla del ex-diputat á Corts D. Anton Mola y Argemí.

Sentím molt aquesta desgracia y acompañém al atribulat pare y á tota la familia en lo sentiment qu' en aquests instants los embarga.

Robo.—En un pis del carrer d' en Roca entraren ahir los lladres sense fracturar cap porta, y després de haberho registrat tot s' emportaren la cantitat de vuit duros, dos rellotges y algunas pessas de roba.

Es inútil dir que 'ls lladres segueixen sense novetat y en disposició de tornar á fer de les sevas.

Barallas.—En lo carrer de Santa Eulalia en lo barri de la Barceloneta, se barrallá un matrimoni ab una dona del vehinat, sortintne aquesta ab lo bras dret fracturat; tingué d' esser curada en la Arcadia.

Establiment del sistema métrich-decimal.—Conforme á las disposicions donadas per lo senyor gobernador civil d' aquesta província referents á la definitiva adopció de pesos y mesuras del sistema métrich-decimal, segons real decret del 14 de Febrer del any últim, lo senyor Arcalde-president D. Enrich de Durán, volent que Barcelona vagí al devant guida per los adelantos que nos proporciona la moderna civilisació, ha disposat lo següent:

Que dintre l' improrrogable terme de 15 días, á contar desde la feixa de la publicació de dit decret, sigan comprobats tots los objectes perteneixents á tal sistema y que sigui absolutament prohibit l' us de tot altre que no siga l' métrich-decimal en tots los establiments tant oficials com particulars.

Prohibeix la venda de paquets, pessas ó recipients que contingan líquits destinats á ser venuts á la menuda á preu fixo, sempre que aquest no estiga subjecte al referit sistema y de consegüent la publicació de manuscrits, impresos ó cartells que infringeixin la avants dita prohibició.

Que tots los duenys d' establiments de transacció estigan provistos de las mésures corresponentes á l' industria, ofici ó professió á que's dediquin. També disposta que si 's troba alguna mésura que no estiga reconeguda serà recullida, multat lo duenyó é inutilizada si es convenient. Es d' advertir que si algú usa dels nous pesos y mesures ab altres rótuls que 'ls que legalment 'ls hi pertanyen, incurrirá en las mateixas penas senyalades en aquest párrafo.

No permet la venda pública d' altres pesos y mesures que no sigan del sistema métrich decimal y disposta que aquests han d' anar ab lo sello del contrast.

Mana que las operacions d' establiments y comprobació dels objectes perteneixents al nou sistema, sigan efectuadas per lo jefe d' aquet servei, personal destinat á sas órdras y 'ls dependents de sa autoritat que previamente nombrarà per fer las visitas y reconeixements als sitis destinats á la venda.

Y per últim, fa responsables de la práctica del sistema métrich-decimal que tingu lloch en las dependencias del Municipi, als jefes d' aquells departaments.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitentes, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant sc' l' pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS REA, disenteria, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Balsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L' AUFECH proreu l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratori y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassen. Pera la tòs ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera totas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tòs y costipat obstinat.

Secció de Fondo

Un distingit escriptor catalanista nos ha favorescut, ab lo següent article, que publiquem en la secció de fondo per considerarlo de molta importancia, sens que s' entengui per aixó que 'ns fem solidaris de totes sas apreciacions, encara qu' estém conformes ab l' esperit qu' en ell domina, tota vegada que tendeix á que las firas y festas de Barcelona sigan dignas de la secona capital d' Espanya.

LO QUE DEURIAN ESSER

LAS FIRAS Y FESTAS DE BARCELONA.

Devant de la mesquinesa ab que 's portan á terme las firas y festas de la Mercé, ó de Barcelona; devant del ridícul qu' estem tent als ulls de tants forasters qu' atrets per nostres *programas* nos honran en aquests dias, tot barceloní amant de la seva Ciutat y desitjós de ferla lluhir com li pertoca, y á que tant la fan acreadora las simpatias ab que conta dintre y fora d' Espanya, está en lo deber de donar lo seu paré pera que, desapareixent d' un cop tanta escuma com sura en totes las manifestacions de la seva grandesa, entri de plé en lo concurs dels avensos y de la civilisació.

Cumplint ab aquest deber, voldria que 'l DIARI CATALÀ, atmetés en sas columnas parés y mes parés que, guiats solsament per lo major explendor de nostra Ciutat, vindrian á formar un programa útil y serio, qu' es de tanta mes necessitat lo conseguirlo, com grans son los disbarats que s' han fet sempre qu' hem tractat de evidenciarnos devant dels de fora casa.

Comensant, donchs, aquí va 'l meu paré.

Avans de tot deuriar contat ab un Ajuntament, que, si no fos prou ilustrat pera ferse càrrec de l' altura de sa missió, tingués al menos lo talent, ó 'l bon sentit, de deixar fer als que hi veyessin mes qu' ell.

Las *Firas y Festas* deuriar ferse cada dos anys y l' Ajuntament deuria votar en los presupostos la cantitat de 50.000 duros anyals, á fi de poguer disposarne de 100.000 oportunament. Aquesta cantitat pot semblar crescuda, pero no ho es, puig ha de tenirse en compte que Barcelona no es un poblet que no encen fanals las nits de lluna, y que sas festas no s' limitan á atraure á la gent dels voltants, sino que aspiran á rebre las visitas dels extranjers; per altre part, y mirantho baix lo punt de vista del egoisme, no s' olvidi may que aquest gasto es reproductiu y que be 'l pagarian 200.000 forasters que tindriam ab gust entre nosaltres.

Deuria nombrarse una Junta composta d' un representant de cada una de las corporacions legalment constituidas en nostra ciutat, ja fos de recreo, científica, literaria ó artística, de la premsa y d' una comissió del Ajuntament. Aquesta Junta dirigiria en absolut las *Festas* y disposaria dels fondos indicats votats pe'l Municipi. Cap dels seus individuos cobraría res pe 'ls seus treballs. Cada un d' ells cumpliria un deber fentlo lo mes be possible.

Res de suscripcions particulars. La ciutat se suscriu ella sola per 50.000 duros anyals.

Aquesta Junta, composta entre autres, de cada un dels representants de las corporacions barceloninas, contaria ab l' apoyo d' aquestas per dur á cap lo següent programa.

Tinges en compte avans de tot, que no proposantme entrar en massa detalls deixaré de fixarme en totes aquellas cosas que ja s' fan avuy y que son propias de las festas majors. Lo meu objecte es sols indicar lo mes important que á mon entendre podria durse á terme.

Las *Firas y Festas* durarian quinze dias: vuit destinats á manifestacions públicas y los restants á assumptos purament científichs que, per son carácter, no trascendeixen al públich que viatja per pur passeig ó recreo.

La base principal de la invitació als forasters estaria en que totes las cosas que depenguessin de la Junta fossin públicas, que 'l foraster no tingués de recorre á sa butxaca particular mes que pera 'ls gastos de la vida. S' enten que 'ls teatros y demás diversions que constitueixen una esplotació particular no son cosas de la Junta y per lo tant, sols deuriar figurar en son programa com á noticias interessants als forasters.

Invitació á las regions agrícoles de Catalunya pera que cada una d' ellas demanes un espay en lo Parch á fi d' aixecarhi un kiosko contenint los productes propis de la regió. Aquesta verdadera exposició agrícola fora una cosa molt nova. Ocuparia en doble filera lo passeig circular interior del Parch, y seria de gran efecte veure tans kioskos con regions haguessim respot á la invitació. Aquests deuriar obehir á un gust artístich á l' efecte de que valgués la pena de ferse un album fotogràfic de tots.

A fi de que los pobles qu' hi compareguessén no tinguessin de costear tot l' import del kiosko, podria en cada un d' ells y aixó daria mes novetat y mes varietat, esplotarshi la venda dels articles, qual producció 'ls hi es característica, com son atmetllas d' Arenys, cocus de Vilafranca, formatges de Moyá, llonganissas de Vich, ví, etc., etc. Lo major preu qu' aquests productes allí tindrian ajudaria á dit cost, sino arribés á cubrirlo. Indubtablement aquesta exposició fora al mateix temps un medi de propaganda positiva. Los Instituts agrícols, los propietaris interessats y la premsa dedicada á n' aquet ram de producció, podrian aixecar un monument de productes de la terra en la Plaça del Parch, lo qual encar que no es nou del tot coronaria la exhibició.

Podria demanarse autorisació al Govern valentse de bons empenyos, que no 'n mancarian, pera que las tropas del estat portessin á cap un simulacre á Barcelona, tenint per camp d' operacions lo plà y las vèrinas montanyas, ahont deuriar aixecarlos los campaments. Aquest espectacle fora de gran efecte, y d' utilitat al mateix temps pels 10,000 ó 12,000 homes que podrian durlo á cap, per la importància que 'ls reporta aquesta mena d' exercicis. La Junta que deuria estar sempre á la mira de quants s' efectués á fi de complaure á tothom, en una gran festa donada als jefes podria recompensar ab una medalla al batalló que mes s' hagués distingit, ó demostrar lo seu agrahiment de qualsevol altre modo, pero demostrarlo sempre.

No fora gens difícil la publicació d' un

periódich al estil del *Paris-Murcie*, fet per artistas y escriptors catalans. En aquest punt deixariam molt enderrera al que publicà la vehina República ab motiu de las darreras inundacions. No es aventurat creure que 'l crescut tiratje d' aquesta publicació, donaria lo suficient resultat pera pensionar un escriptor ó artista durant dos anys al extranger.

Los gremis y 'ls industrials per sa part capitanejats per los *Foments* deurian portar á terme una gran professió composta de grans carros alegòrichs contenint los productes propis de cada industria y accompanyats dels trevalladors y empleats de las fàbricas, venint á ser una manifestació de la producció nacional y un medi de propaganda pera molts industrias. Dic d' aquets carros lo mateix que he dit dels kioskos del Parch; deurian obendir á un gust tal qu' un album fotogràfic d' ells fos una cosa notable.

(Seguirá)

M. de M.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÁ.

DESDE 'LS BAIXOS PIRINEUS

Pau 17 de Setembre.

Lo CASTELL d' ENRICH IV.

Qui hagi visitat als francesos alguna que altra vegada no 'm dirá qu' exagero quan insisteixi en lo molt y molt que respectan y veneran sas preciositats artísticas, sobre tot si aquestas inclouhen un recorrt històrich. Nimes, Arles, Aix (en Provence) y tantas altres localitats mes y menos importants son testimoni fidel de lo que vinh dihent.

Donchs desde 'l moment que 'l poble francés està posehit d' aquet sentiment artístich, es clar que 'ls vehins de Pau s' han de manifestar orgullosos de son *Chateau d' Enrich IV*, preciós monument històrich qual fundació 's fa remontar al any 982. Colocat en 'una de las eminencias de la població, dominant lo panorama mes vistós que 's pot arribar á descriure, es lo Castell d' Enrich IV un de tants testimonis de la cultura de Fransa, cultura que sembla que proclamín mes que ningú sas torras que donan lo sello al edifici, no ja per sa consirucció esbelta y típica, sino pe 'l gabadal de recorts que sas parets conservan.

Com he dit, aquet monument històrich, objecte de diarias y multiplicadas visitas dels extranjers, se suposa comensat l' any 982 per Centul lo Vell, afegintse que fou Gaston-Phebus (1391) qui doná gran impuls á las obras, fent acabar tota la part meridional del edifici y manant construir dues de las sis torres que tant y tant carácter li donan, una de las quals porta son nom.

Cap al any 1460, Gaston X feu construir la part del Nort y del Est y dotá son palau ab un expléndit parc. Mes endavant, en 1527, Margarida, germana de Francisco I de Fransa, reyna de Navarra per haber contret matrimoni ab Enrich II, convertí 'l castell en un palau del Renaixement, fentlo objecte de sèries restauracions, aixís en l' edifici com en lo moblatje, que li donaren un sello qu' avuy encara conserva.

Desde aquesta època sembla que comensa pe 'l famós Castell-Palau una era de decadència. Abandonat per Enrich IV al pujar al trono de Fransa, despullat de tot lo que contenia que valgués alguna cosa, mes tart caigué en mans dels funcionaris del govern, y època hi hagué en que serví de quartel als soldats francesos, mentres la revolució decretaba la venda de totes las terras que li eran anexas.

Lluís XVIII intentà restaurar aquesta bellesa artística, mes son regnat, com es sabut, durá tan poch, que fou precis esperar á que ho fes lo rey Lluís Felip en 1838. Aquet efectivament, va ser qui, entre altres coses, orde-

ná que 'l Palau s' amoblés tal com avuy se troba.

Napoleon III feu també realisar molts obracs de restauració en aquest castell baix la direcció dels arquitectos Couvrechef, Angelet y Lafollye.

Lo 4 de Setembre de 1870, fetxa que commemora la caiguda del imperi francés, y 'l consegüent decret declarant del Estat lo Castell-Palau de Pau, no s' oposaren á que des de 1874 á 1876 lo arquitecto Levy dirigís algunes obracs d' inteligença restauració.

Se entra en lo Palau passant per un pont en mal hora construït en temps de Lluís XV per sustituirne un de llevadís que no seria pas tant bonich ni tan sólit com lo d' are, pero que, en cambi, estava mes en caràcter. Aixis que s' es passat lo pont, sobre un portal, se destaca dos medallons, l' un sota del altre: son dos relleus representant, lo primer, á Enrich II de Navarra, y á sa esposa Margarida lo segon.

Passada la porta principal, se troba un pati plé d' esculturas preciosas y de relleus representant, segons suposicions, á varios soberans y prínceps bearnesos. Devant per devant de la porta que conduheix al interior del Palau hi ha una preciosa escultura que representa á Marte.

Pero avans d' entrar en las cambras y salons del Palau, vull dir alguna cosa de las torras que tant han mogut la meva atenció.

Entrant á la esquerra, hi ha la torra Gaston-Phabús, construïda, com he dit, pe 'l soberá d' aquest nom. Té uns 35 metros d' altura. Un de sos costats mira á una iglesia que 'n diuhen de Sant Martí. En aquest frontis hi ha un balcó: allí sortia 'l President dels Estats de la Bearnia á proclamar lo nom del soberá novament elegit.

Entre 'ls personatges que han habitat en aquesta torra s' citan en Clément Marot, lo amant y 'l protegit de la reina Margarida, y 'l senyor Marphory, coneugut de nom per tots vostés.

En temps de Lluís XVI la torra Gaston-Phabús fou convertida en Presó; pero are torna á estar ricament adornada y amoblada com si may hi hagués hagut cap prés.

A la dreta, s' veuen dues torras mes: son la torra Nova y la torra Montaüzet. La primera, dita igualment Torra de Napoleon III, no ofereix cap particularitat y 'l lector suposará que sa construcció es dels nostres temps. No succeeix lo mateix ab la segona anomenada *Montaüzet en llenguaje patois*, que equival á *Monte oiseau* (mont dels aucells) en francés, precisament per sa molta altura y com volent dir que sols los aucells poden ab elia. Diu l' historia qu' aquesta torra no ha tingut may escala. En cas de siti, la tropa s' hi enfila ab una escala postissa ó llevadissa, que després retiraba.

La torra Montaüzet té la seva part vergonyosa aixís com sa part gloria. Tot induxeix á creure que tou un jorn lloch de terrible tortura pe 'ls criminals. Enrich d' Albret feu emparedar la porta d' aquest lloch afrentós que fou rellegat al olvit fins que Lluís XV ordená que 's fessin investigacions en los sotterrani, las quals donaren per resultat que 's trobessen ossamentas y altres vestigis que donan algun carácter de verossimilitud á la terrible y tradicional llegenda.

Sa part gloria es la defensa que feu en Abril de 1569 contra Terride. Aquest, per ordre de Cárlos IX de Fransa, s' havia apoderat de la plassa de Pau y tot seguit comensat lo siti del Castell-Palau. Refugiada la guarnició en la torre dels Aucells resistí heròicament y sols se rendí després de paciar honrosa capitulació.

La torra Billére, que 's descobreix al fondo, al nort-oest, y las dues torras Mazères, que 's troben també al fondo, però al surt-oest, no ofereixen cap particularitat, com no siga sa forma bonica. La del mitj ha sigut construïda en temps de Lluís Felip I.

Pero observo que m' hi estés molt, potser un xich massa. Donchs, si 'ls apar, deixarém la visita al interior del Castell de Pau per mes tart.

ANTON FELIU Y CODINA.

Madrit 29 de Setembre.

A n' els duptes d' ahir ha succehit avuy la confiança entre los fusionistas, que están demostrant que no hi ha gent que tinga menos aprensió qu' ells en tot lo mon. ¿En qué fundan sas esperansas? No se sap, pero es indubitable que hi ha algú que trevalla per ells, y ja poden compendre qui es. Diuhen que ja no s' en anirà donya Isabel y que 'n Cánovas se rà vensut, sense que li valguin sas astutas descendencias d' última hora pera crearse voluntats de personas que 'l retrassan. Aixó no es nou. La dificultat està en que sigan prou pera ferho las influencias ab que contan los fusionistas.

Los ministerials també están tranquilis y segurs. Mentre tant ningú s' recorda pera res del país, de sas opinions, ni de sa voluntat, ab lo qual la oposició dinástica y 'l govern provan una vegada mes que 'l nostre estat no cedeix en lo trist y vergonyós, á n' als pitjors temps del absolutisme, estant reduhidra nostra política oficial á un cortesanisme repugnant. ¿Es la nostra situació efecte del indiferentisme ab que vivim tots los espanyols? ¿Será perque no hi han ja conviccions ni esperansas de millora y 'l país se concreta resignat á plorar, sa impotencia?

Si dintre de pochs días no 's presenta la críssis que esperan los fusionistas, tornarán de nou á las amenassas, alardejant de patriotas y esbalotantse com á ximples. Avuy fins *La Mañana* ve plena d' esperansas, ab certa tranquilitat y regositx propia del que veu ja colmat tot son anhel. Tots ells esperan que l' arreglo de la deuda y altres qüestions produueixin la críssis. Dit arreglo en projecte, aprobat segons se diu en Consell de ministres, reduuirà tota classe de deuda del tresor, tres per cent, consolidat, diferit, bonos y demés á una sola, ab l' interès del cinch per cent, creant al efecte, un nou paper. Sens dupte que 'l projecte es grave, que llastimarà molts interessos y que 'l tresor pot ser no guanyi mes que 'l resultat d' una pacífica perturbació sols favorable als banquers; pero si en aixó fundan sas esperansas los fusionistas podrian emportar-sen xasco y sufrir un nou desengany.

Las altres oposicions no están millor. La fracció mes avansada vol á tota costa prescindir del poble, y si en alguna pensan sos grans homes es en aquella política trascendental que te per lema «vénsten tú, que m' hi posaré jo.» Si á n' aixó s' hi atgeix la criminal indolència d' altres, la falta de medis y la ineptitud dels mes, vindrán á parar en que la nostra salvació està molt lluny, ab relació á lo urgent y necessaria qu' es.—X. de X.

La Junquera 29 de Setembre.

Lo dia 6 del próxim Octubre celebra aquesta lliberal població lo séptim aniversari del primer atac dels carlistas, en lo qual, á pesar de ser inesperat y contar ab pochs medis de defensa, lograren sos defensors, que 'ls carliers de la població no siguessin invadits per las vandàlicas turbas capitanejadas per en Sallars.

Animats per la idea de la llibertat, encarna da en los cors de la majoria dels junqueros, recordém avuy y recordarém sempre aquell dia de dol y de glòria á la vegada: tributarém una llàgrima per las víctimas que derramaren sa sang defendant sa llar, sa família, y sos interessos y donarém un aplauso als vencedors del absolutisme, fent públics sos noms pera que quedin grabats si pot ser en la historia de la nostra patria.

Don Francisco Salafranca, comandant d' armas; don Martí Quero, arcalde en aquell temps; don Martí Sureda, director de la fortificació; don Pau Vinyas, comandant de la forsa popular y 'l senyor Juanillo de San Clemente, jefe de la companyia de voluntaris, foren los héroes de la jornada, ja lluytant ab un valor inimitable, ja donant acertadas disposicions pera la defensa. Vritat es que 's veieren lleialment obeigits per sos subordinats, entre los quals se distingí per son valor don Antoni

Mallol y molts altres que no recordo; puig sense la ajuda de tothom era difícil que n' ha-guissim sortit tant bé.

La Comissió que hi ha nombrada pera organizar la festa de l' aniversari, treballa ab molta activitat; ha dispost entre altres alegorías, fer aixecar un mausoleu en lo cementiri, al qual, acabada la funció religiosa en la iglesia, hi anirà la professió cívica organisada al efecte, á tributar un carinyós recort á aquells gloriojosos märtris.

Agrahint aquesta vila l' interès que en lo dia del atach se prengueren per nosaltres los pobles comarcans, los invita pera assistir á la funció aixís com á tots los lliberals, siguin d' allá 'hont se vulga.

Acabada la trista ceremonia se ballarán sardanas en la plassa, y á la nit hi haurá ball en lo Saló-Teatro.

Si l' temps ho permet, no dupto que estàrá concurridíssima aquesta manifestació de la llibertat contra l' absolutisme.

Lo Corresponsal.

Secció Oficial.

Companyía dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.—Desde l' dia 8 inclusiu del mes d' Octubre pròxim quedarà suprimit lo tren supplementari número 22 bis que pera la temporadá d' istiu s' havia establert y sartia de Granollers á las 7h 8m del dematí ab viatgers pera Port-Bou y Fransa.

Barcelona 30 de Setembre de 1880.—Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en questa administració principal per fàtia de franqueus en lo dia de la fetxa.*

Pere Alegret (mostras), Figueras.—Manel Uriarte, Arrigciaga.—Francisco García, La Galesa.—Joan Pelejá y Piqué, María.—Joan Font, Tarragona.—Sebastiá Merele, Barcelona.—Joan Mestres, id.—Teresa Roca, id.—Marian Vilella, idem

Barcelona 29 Setembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinataris.*

Madrit. Nicasio Fuster, Alta Sant Pere, 15 principal.—Id. Esteve Morell, Ensanxe Sant Pau, 34.—Málaga. Bosch germans, sens senyas.—Madrit. Joseph Velez Calderon, Vapor de guerra Vulcano.—Vigo. Fuster, Lòndres, 47.—Madrit. Gregorio Sanchez, carrer passeig Sant Joan, 125.—Idem. idem, id.—Id. Girona Sanchez, id.—Cette. Pascual Dupra, Hotel 4 nacions.—Pau. Visella, sens senyas.

Barcelona 29 Setembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 29 á las 12 del 30 de Setembre.*

Casats, 4.—Viudos, 1. Solters, 1.—Noys, 3.—Abortos, 1.—Casadas, 2.—Viudas, 2.—Solteras 2.

—Noyas, 4.—Naixements.—Varons 12.—Donas 5.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

Italianas.—De Terranova bergantí Tonino ab carbó.

De Santa Teresa de Gallura polacra Providenza ab carbó.

De Sevilla y escalas vapor Segovia ab blat.

De Sant Pere del Pinatar polacra goleta S. Pedro ab sal.

De Mahó balandra Juanito ab fabas.

Ademés 4 barcos menors ab ví.

Despatxadas

Pera Niza goleta francesa Oentre Dame, efectes.

Id. Marsella vapor Andalucía.

Id. Montevideu polacra goleta Carífosa.

Id. Liorna polacra italiana Dege.

Ademés 5 barcos menors ab efectes.

Sortidas

Pera Mersella vapor francés Ministre Abbtucci.

Id. Cette vapor Adonis.

Id. Bilbao vapor Barambio.

Id. Cardiff vapor inglés Cincora.

Id. Alicant bergantí goleta Concepcion.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 30 DE SETEMBRE DE 1880.

Lòndres, 90 d. fetxa, 47·85 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista 5·00 p. per id.

Marsella, 8 d. vista, 5·00 p. per id.

	8 DIAS VISTA.	DIAS VISTA
Albacete.. .	1 1/8 dany.	Málaga.. . . 1 1/4 dany.
Alcoy.. .	1/2 "	Madrit.. . . 1/8 "
Alicant.. .	3/8 "	Murcia.. . . 1/2 "
Almería.. .	1/2 "	Orense.. . . 3/4 "
Badajos.. .	1/4 "	Oviedo.. . . 3/4 "
Bilbau.. .	1/4 "	Palma.. . . 3/4 "
Búrgos.. .	3/4 "	Palencia.. . . 3/4 "
Cádis.. .	3/8 "	Pamplona.. . . 3/4 "
Cartagena.. .	1/2 "	Reus.. . . 1/2 "
Castelló.. .	3/4 "	Salamanca.. . . 7/8 "
Córdoba.. .	3/8 "	San Sebastiá.. . . 3/4 "
Corunya.. .	1/8 "	Santander.. . . 1/4 "
Figuera.. .	5/8 "	Santiago.. . . 1/8 "
Girona.. .	5/8 "	Saragossa.. . . 3/8 "
Granada.. .	1/2 "	Sevilla.. . . 1/8 "
Hosca.. .	3/4 "	Tarragona.. . . 3/8 "
Jeres.. .	3/8 "	Tortosa.. . . 3/4 "
Lleyda.. .	5/8 "	Valencia.. . . 1/4 "
Llogonyo.. .	7/8 "	Valladolit.. . . 1/2 "
Lotra.. .	7/8 "	Vigo.. . . 1/8 "
Lugo.. . .	1/2 "	Vitoria.. . . 8/4 "

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 22·37 1/2 d. 22·42 1/2 p
Id. id. esterior em. tot. 22·85 d. 22·95 p.
Id. id. amortisable interior, 41' d. 41·25 p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 45' d. 45·50 p.
Id. del Banc y del Tresor, sèrie int. 101' d. 101·50 p
d. id. esterior, 101·75 d. 102·25 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 100' d. 100·50 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 92·85 d. 93' p.
Cedulas del Banc hipotec. d' Espanya, 1' d. 1' p.
Bonos del Tresor 1· y 2· sèrie 100·25 d. 100·50 p.
Accions del Banc hispano colonial, 129' d. 129·25 p

ACCIONS.

Banc de Barcelona, 147·50 d. 148' p.

Societat Catalana General de Crédit, 198' d. 200' p.

Societat de Crédit Mercantil, 40·15 d. 40·35 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 14·50 d. 14·65 p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 114·25 d. 115' p.

Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 242' d. 243' p.

Id. Nort d' Espanya, 74·75 d. 75·25 p.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 78' d. 78·25 p.

Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 46' d. 47' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100·25 d. 100·57 p.

» » emissió 1er Janer 1880, 94·85 d. 95·15 p.

» Provincial, ' d. ' p.

Id. id. id.—Sèrie A.—63 25 d. 63·75 p.

Id. id. id.—Sèrie B.—63·50 d. 64' p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 103·75 d. 106' p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona Girona, 102·25 d. 102·50 p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 63·50 d. 63·75 p.

Id. Minas S. Joan de las Abadesas 91·90 d. 92·15 p.

Id. Grau de Valencia á Almansa, 49·75 d. 50' p.

Id. Córdoba á Málaga, 60·50 d. 61' p.

Aigues subterrànies del Llobregat, 89' d. 90' p.

Canal 5d' Urgell 58·75 d. 59·25 p.

TELEGRAFES COMERCIALS.

Liverpool 29 Setembre de 1880,

Vendas de cotó, 7000 balas.

A entregar baixa 1132.

Manxester.—Sostingut.

Nova-York 28 Setembre.

Cotó 11 718 or.

Arribos 85000 balas en 4 dias.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Lòndres, del dia 30 de Setembre de 1880.

Madrit. Renta perpet. int. al 3 p. % 22·47 1/2

ext. al 3 p. 22·50

Deudaamort ab interés de 2 p. % int. 41·85

Bonos del Tresor de 2,000 rals. . . . 101·50

Oblig. del Banc y Tresor, sèrie int. 102·50

Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas 101·50

Id. generals per ferro-carrils. . . . 46'

TELEGRAFES particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Lòndres.

Madrit.—Consolidat interior. . . . 22·35

Subvencions . . . . . 45·80

Amortisable. . . . . 41·80

» Bonos. . . . . 102·50

Paris.—Consolidat interior. . . . 21·00

» exterior. . . . . 20·65

BOLSÍ. (*Segons nota de la casa Espinach*).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 22·45 diners y 22·47 y 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, s' ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert èxit totas las enfermetats sífilitics y venéreas, los herpes (briants) y escrófulas, la im-potencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudes per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á vuitcentas quaranta, son la major recomenació de nostra consulta.

ALUMBRAT CALEFACCIÓN Y FORSA MOTRIS.

Pera los senyors propietaris é industrials situats en los punts ahont no existeix lo gas pera l' alumbrat públich. Se trobará de manifest en la serralleria de Costa, carre de Carreras, 6, devant dels banys de Sant Bertrán, á la sortida de la Porta de Santa Madrona.

CONSULTA

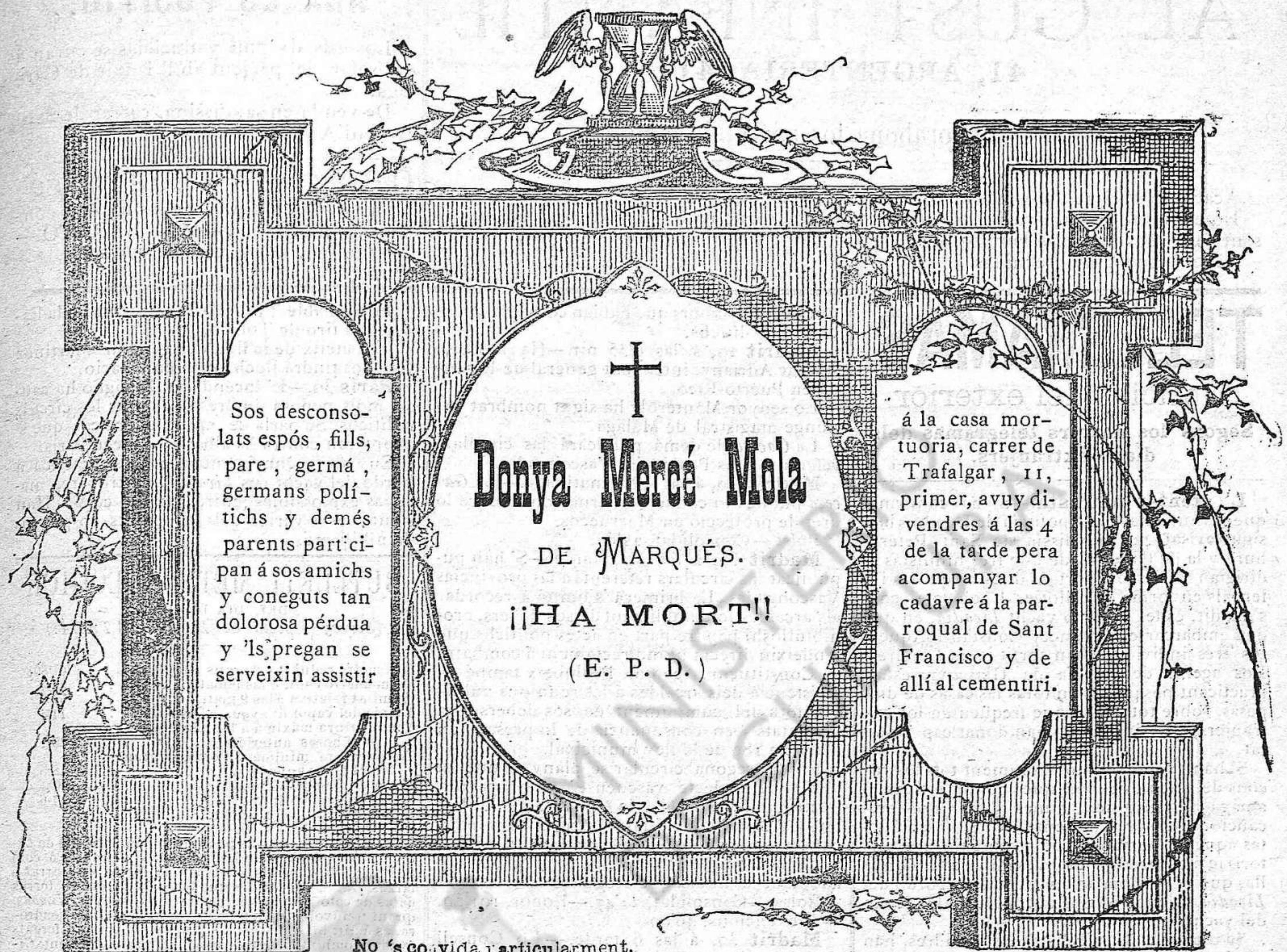
del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrit y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criatures malaltas y Des Clíiques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 del dematí.—Cárme, 3, principal.

El que hagués perdut un gos perdiuguer blanch, se li entregará donant las demés senyas, carrer de Sant Joan, número 3, serralleria, en Las Cors de Sarriá.

GRAN FÁBRICA y depòsit de buatas: preus sumament mòdichs.

Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

GANGA Se venen dues

á la casa mortuoria, carrer de Trafalgar, 11, primer, avuy di-vendres á las 4 de la tarde pera accompanyar lo cadavre á la parroqual de Sant Francisco y de allí al cementiri.

No s'convida particularment.

Es innegable que 'ls nombrosos é importants resultats que de la ESSENCE DE SARSA e obtinen com atemperant y depuratiu, han de esser, si cab, mes promptes y efficassos quant en sa preparació s' han empleat los millors y mes moderns aparatos que recomana la ciencia. Al recomenar, donchs, nostra

E SENCIA

DE

Zarzaparrilla--Vehil.

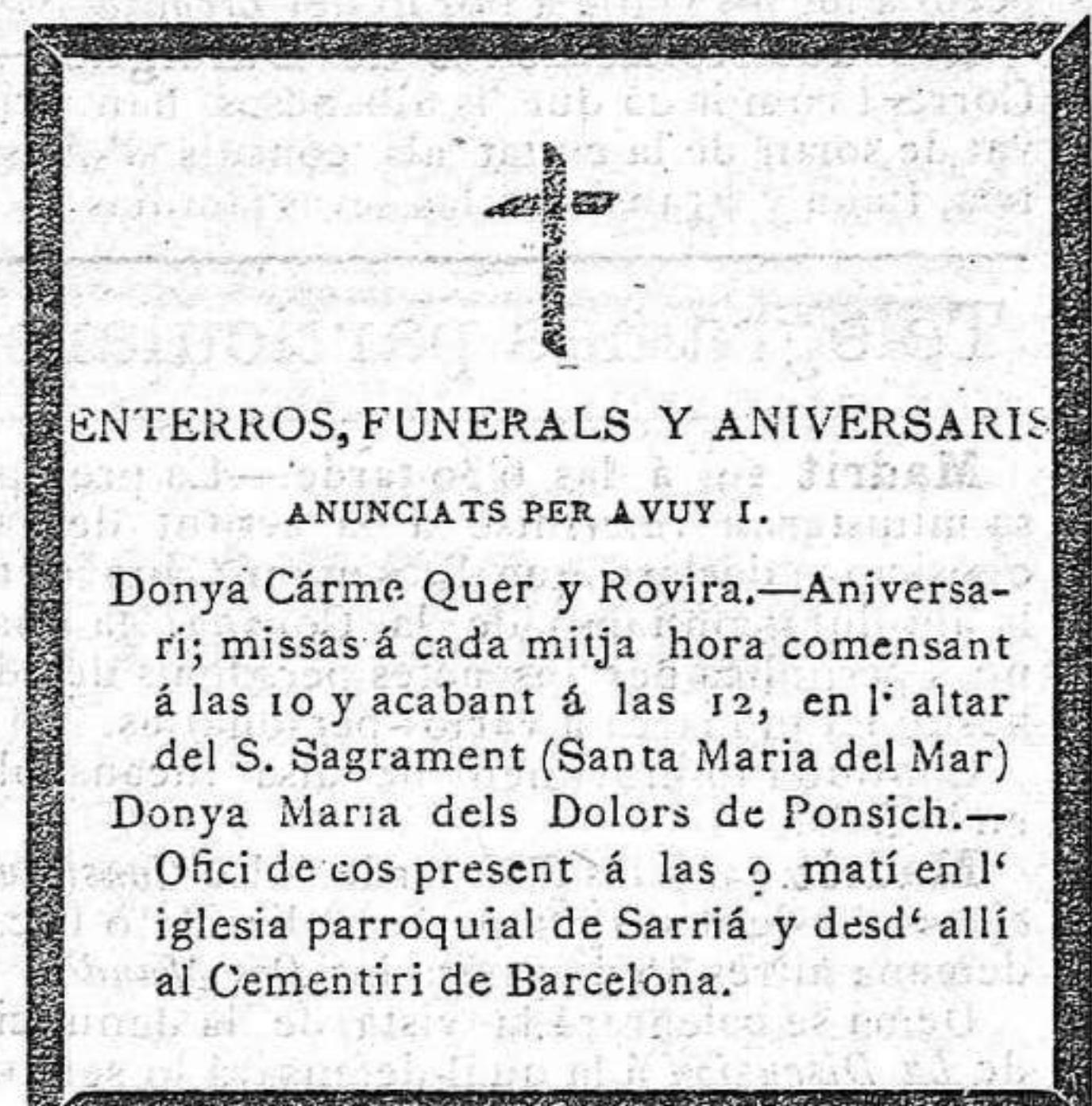
ho fem segurs de sa inmillorab'e preparació y de que 'l pacient ha de trobar en ella remey á las enfermetats herpéticas, reumatismes, escrófulas, tumors, escorbut, y enfermetats de las vias urinarias.

De venda en la farmacia de son autor, Vidrieria, 2 y 4 Barcelona, y en las principals d'Espanya, América, y Portugal

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni eunegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómnachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY I.

Donya Cármel Quer y Rovira.—Aniversari; missas á cada mitja hora comensant á las 10 y acabant á las 12, en l' altar del S. Sagratament (Santa Maria del Mar) Donya Maria dels Dolors de Ponsich.— Ofici de cos present á las 9 matí en l' iglesia parroquial de Sarriá y desd' allí al Cementiri de Barcelona.

Aguas de Caldas de Montbui.

Sas propietats, descripció de sos establements de banys.—Llibrería de D. Eudald Puig, Plassa Nova.—Preu 2 rals.

ENFERMETATS DELS ULLS.

Gabinet de consultas y operacions en aquesta especialitat. — Passetx de Sant Joan, 119, segon, de 10 á 2.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys.

En ell se trobará un variat assortit de trajes de tots gustos y pera totas edats, es-sent sos preus mes que baratos.

Als col-legis grans rebaixas.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extranjers.

L' atentat nihilista. — S' ha confirmat que les autoritats y la polissia de Londres han sigut avisats per la polissia de Sant Petersburg y la de Ginebra, de que tres nihilistas se dirigian á Glasco, portant dues màquines infernals en forma de rellotje. L' objecte, com s' ha dit, es fer volar lo yacht *Livadia*, en qué deu embarcarse lo príncep Constantí. Aquests tres individuos han sortit ja de Londres. Los agents de polissia de Glasco, están practicant pesquisas en totes las casas de despensas, sobre tot en las que freqüentan los extranjers; mes fins ara no han donat cap resultat.

S' han examinat minuciosament tots los rasons del yacht, de por que no hi estigué ja amagada la màquina; á mes s' han pres precaucions per privar l' entrada del barco á totes aquellas personas que no tinguén una autorización especial. S' está desembarcant la hulla, que ja s' havia amagat en el fondo del *Livadia*. Alguns busos reconeixen lo fondo del yacht.

Se diu que 'ls nihilistas de Londres, han confessat qu' existeix una conspiració y han advertit als seus amichs inglesos que hi ha perill á fer un viatge á bordo del *Livadia*.

Los aconteixements de Dulcigno. — Corre'l rumor de que 'ls albanesos han privat de sortir de la ciutat als cònsuls d'Austria, Italia y França y á las seves famílies.

Telégramas particulars

Madrit 29, á las 6'30 tarde. — La premsa ministerial referintse á la actitud de las oposicions declara que lo senyor Cánoval té la absoluta confiança de la Corona, la qual no s' perjudica per los actes personals de adhesió del monarca á varios personatges.

Continúa lo moviment de alsa incansable en lo Bolsí.

Madrit 29, á las 6'35 tarde. — Lo *Constitucional* ha sigut suspés per 20 días. Lo fiscal demana altres 30 días pera los *Dos Mundos*.

Demá se celebrará la vista de la denuncia de *La Discusion* á la qual defensará lo senyor Martos.

Los ministres se troben reunits pera acordar los punts que se discutirán en lo Consell que presidirá demá lo Rey.

Madrit 29, á las 9'30 nit. — *La Correspondencia* publica una carta del general Martinez Campos, manifestant que lo Rey y la Reina Isabel se oferiren spontàneamente á apadrinar al fill que tingués lo general sense sollicitar aquest, qui agrahint la alta honra que se li dispensa, declara que, may la haguera solicitat. Retxasa luego las apreciacions del suelto que publicá *La Correspondencia* de *La Mañana*, calificantlas desfavorablement. *La Correspondencia* se excusa dihent

que recullí rumors que habian corregut en los centros polítichs.

Madrit 29, á las 9'35 nit. — Ha mort lo senyor Adriany, intendent general de Hisenda en Puerto-Rico.

Lo senyor Manterola ha sigut nombrat canonge magistral de Málaga.

La *Gaceta* de demá publicarà las circulars referents á las Provincias Vascongadas.

Madrit 30, á las 1'30 matinada. — La *Gaceta* publica lo conveni internacional sobre lo dret de protecció en Marruecos.

Bolsí. — Consolidat, 22'60.

Madrit 30, á las 5'15 tarde. — S' han publicat las circulars referents á las provincias Vascongadas. La primera s' limita á recordar als arquitectes lo cumpliment de sos deberes, prohibintlosi pendre part en actes polítichs que tendeixin directa ni indirectament á combatre la Constitució vigenta. Prohibeix també la assistència dels arquitectes á las reunions públicas, fora del cumpliment de sos deberes com autoritats y en consonancia de lo prescrit en l' article 189 de la llei municipal.

En la segona circular se planya de que al abrict del dialecte vascuense, se propaguin doctrinas contràries á la Constitució del Estat, y s' exigeix l' elixir de las autoritats pera indagar los cassos en que l' clero abusi del púlpit, donant prompte coneixement al govern y adoptant las midas que creguí oportunas.

Bolsa. — Consolidat, 22'47. — Bonos, 101'50. — Subvencions, 46'00

Madrit 30, á las 6 tarde. — Lo Consell que s' ha celebrat baixa la presidència del Rey, s' ha ocupat de la concessió de gracies, dels assumptos internacionals y de la qüestió dels comandants de la escola del tiro de Toledo, pera qual punt marxa lo general Echevarría aquesta nit.

S' indica al actual director general de contribucions senyor Hoppe pera passar de Intendent á Puerto-Rico.

Lo fiscal demana 40 días de suspensió pera *La Discusion* á qui ha defensat lo senyor Figuerola en ausència del senyor Martos.

Madrit 30, á las 6'45 tarde. — Lo senyor Echevarría ha indicat en Consell lo convenient que seria lo establecimiento del servei militar forstós, y lo augment del tipus de redenció, quedant obligats los redimits á ingressar en la reserva.

Lo emperador de marrochs ha concedit á Espanya lo tracte de la nació mes favorescida.

Madrit 30, á las 6'50 tarde. — Los amichs del senyor Posada Herrera l' han invitado á abandonar son retiro de Llanes y tornar á exercir una influència activa en la política.

S' ha verificat lo acte inaugural del curs en la institució lliure d' ensenyansa, ab assistència del claustro de professors de la universitat y de moltes notabilitats políticas y literaries de tots los partits. Ha presidit lo acte lo senyor Giner, qui, en un brillant discurs ha encomiat la importància que en poch temps ha arribat á adquirir la institució lliure d' ensenyansa.

Madrit 30, á las 9 nit. — Lo dimecres tindrà lloch la vista de la denuncia de *La Mañana*.

S. M. l' Rey ha invitado al general Martinez Campos á una cacería en lo Pardo.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y durícias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Gariga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

Calsat pera caballers, señyoras, noys y noyas, de las mellors condicions fins l' dia. — TOT BARATO. — Assalto, 26, sabatería y perruquería.

Es probable l' rellevo del director de la Escola del tiro de Toledo.

Lo bateix de la filla del general Martinez Campos tindrà lloch demá en palacio.

Paris 30. — L' incendi de Dulcigno ha causat molt penosa impresió en tots los círculs polítichs. Se parla de midas enèrgicas que s' adoptarán contra 'ls albanesos incendiari.

En un reconeixement que s' practicà á bordo del yacht rus *Livadia* s'hi trovaren matèries explosibles entremixt del carbó. Han sigut presos varios dels tripulants sospitosos de nihilisme.

BUTLLETI METEOROLÒGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Servei especial del DIARI CATALÀ.)

Baròmetro reduït á 0 graus á las 9 matí.	761'801
Termometro cent. á las 9 matí.	22'4
Humitat relativa á las 9 matí.	72'0
Tensió del vapor d' aigua á las 9 matí.	14'6
Temperatura màxima á l' ombrà durant 1 ás 24 horas anteriors.	25'0
Temperatura mínima á l' ombrà durant las 24 horas anteriors.	18'5
Termometro á Mànima.	40'4
Sol y Serena. Mínima.	17'6
Vent dominant. Llevant.	
Estat del Cel. 10.	

NOTAS. Los núvols pendràn la denominació de *Cirrus* los que afectan la forma del filaments ó cotó fluix; *St. (Stratus)* los que tenen la forma de barras ó faixas; *Cu. (Cumulus)* los que tenen la forma de torras qualas de cotó ó grans aglomeracions, y *Ni. (Nimbus)* quant 'ls núvols es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es á dir: los núvols de p'uja y vent. Las diferents formes combinades, se denominan respectivament: *Ci-St. St-Ci. Ci-Cu. Cu-Ci. St-Cu. y Cu-St.*

La part despejada del Cel s' expressarà ab los deu primers números.

Los vents en català son N (Tramontana), NE (Garanja), E (Llevant), SE (Xaloc), S (Mitjorn), SO (Llevage), O (Ponent) y NO (Mastral); quals abreujacions son: *T. G. Lln. X. Mit. Lla. P. y Mas.*

La forsa del vents s' expressarà al los números desde 0 calma, al 5 huracà.

BUTLLETI ASTRONÒMIC

per I. Marti Turró. 1 d' Octubre 1880

PLANETAS	SOL.	Lluna.	Mercuri.	Venus.
al MERIDIÁ	11h 49' M	2h 51' M	0h 29' T	1h 10' T
Marte.	Júpiter.	Saturno.	Urano.	Neptuno
0h 19' T	0h 19' M	1h 03' M	10h 10' M	2h 07M

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará.	Cabra.	Rigel
al MERIDIÁ	0h 34' M	3h 49' M	4h 27' M	4h 28' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
5h 08' M	5h 59' M	6h 46' M	6h 53' M	9h 21' M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega.	Altira.
0h 38' T	1h 30' T	3h 42	5h 57' T	7h 09' T

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.